

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: «Формування та реалізація стратегії підвищення експортної конкурентоспроможності підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.14.02,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Гребенюк В. В.

Керівник: к.е.н., доцент Вовк В.А.

Рецензент: Міщенко В.А.

Харків – 2016 рік

Управління конкурентоспроможністю підприємства стає все більш важливим в умовах ринкових відносин і на сьогодні є запорукою успішної підприємницької діяльності. Висока конкурентоздатність суб'єктів господарювання є запорукою отримання високого і стабільного прибутку. Висока конкурентоспроможність – основна умова розвитку і життєдіяльності підприємства.

Однією з умов підвищення конкурентоспроможності підприємства є розробка стратегії його розвитку, яка є однією з основних функцій менеджменту. На сьогоднішній день відсутність розробленої стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства заважає підприємствам на кожному кроці.

Сучасний темп зміни і збільшення знань є настільки великим, що стратегічне планування основних напрямків підвищення конкурентоспроможності підприємства представляється єдиним способом формального прогнозування майбутніх проблем і можливостей для підприємств і організацій. Важливість і високий ступінь потреби підприємств і організацій будь-якої форми власності у розробці основних напрямів підвищення конкурентоспроможності визначило вибір теми дослідження.

Дослідженню теоретичних проблем конкурентоспроможності підприємств у ринкових умовах господарювання присвячені праці М. Портера, І. Ансоффа, А. Курно, Ф. Еджуорт, Дж. Робінсона, Ж.-Ж. Ламбена, Ф. Котлера, Д. Кемпбела, Дж. Стоунхауса, Б. Х'юстона, С.І. Савчука, В.С. Пономаренко, Л.І. Піддубної, Г.Л. Азоева, А.Ю. Юданова, та ін. Практичні питання дослідження конкурентоспроможності промислових підприємств розглянуто у публікаціях Г.Л. Багієва, Т.О. Загорної, І.З. Должанського, М.Г. Долинської, В.Є. Реутова, О.М. Ястремської, Т.Ф. Рябової, В.А. Тарана, Н.М. Купріної, Х. Фасхієва, Р.А. Фатхутдінова та ін. Методи кількісної оцінки та аналізу конкурентоспроможності розглядали такі вчені, як І.А. Піддубний, І.Н. Герчикова, У.Г. Зіннуров, І.У. Зулькарнаєв, Л.Р. Ільсова, та ін.

Метою дипломної роботи є теоретичне обґрунтування та методичне забезпечення організаційно-економічного механізму підвищення експортної конкурентоспроможності підприємства.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані і вирішені завдання:

дослідити підходи до тлумачення поняття "конкурентоспроможність підприємства";

визначити фактори, які впливають на вибір стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства;

розглянути класифікацію стратегій конкурентоспроможності;

дослідити особливості основних стратегій конкурентоспроможності;

провести комплексний аналіз усіх видів діяльності ПАТ «Завод «Південкабель»;

розглянути ринок кабельно-провідникової продукції;

проаналізувати та вдосконалити схему процесу формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства;

надати пропозиції щодо вибору стратегії підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності на зовнішньому ринку;

на підставі аналізу основних тенденцій розвитку підприємств кабельної промисловості виділити напрямки підвищення їх експортної конкурентоспроможності.

Об'єктом дослідження є процес підвищення експортної конкурентоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних та практичних аспектів удосконалення організаційно-економічного механізму підвищення експортної конкурентоспроможності підприємства.

Методичною основою дослідження є сукупність способів наукового пізнання, методів, прийомів і принципів проведення досліджень. Теоретичною основою роботи послуговували положення теорії конкуренції, наукові праці та методичні розробки вітчизняних і зарубіжних учених у галузі

зовнішньоекономічної діяльності, управління підприємством, конкурентоспроможності підприємства.

У роботі використано науковий аналіз і синтез (при дослідженні сутності конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку), метод групувань і класифікації (при систематизації конкурентних переваг і чинників, що на них впливають), системно-структурний аналіз (при дослідженні особливостей методів оцінки конкурентоспроможності підприємств), метод факторного аналізу (при комплексному аналізі впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на конкурентоспроможність підприємств), метод кореляційно-регресійного аналізу (при визначенні впливу конкурентних переваг на рівень конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку), методи графічного зображення аналітичних даних – графіки (для схематичного зображення динаміки рівня конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку), метод експертних оцінок (для побудови шкали рівня конкурентоспроможності підприємства, а також при оцінюванні конкурентних переваг).

Розроблені в дипломній роботі підходи є методичною основою вдосконалення організаційно-економічного механізму підвищення експортної конкурентоспроможності підприємств.

Дипломну роботу викладено на 123 сторінках. Вона складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 72 найменувань. Матеріал дипломної роботи проілюстровано 28 таблицями та 22 рисунками.